

(מלכים-א ח) כי מזבח הנוחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל את העלה וגו'. כמו שנאמר ודוד הוא הקטן. ואף על גב שהוא קטן, הפל נאחז בתוכו. ואם תאמר, מזבח אחר נקרא קטן - לא כף! שאין קטן פרט לזה, שפתוב (בראשית א) את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. וזהו המאור הקטן. המאור הגדל - זה המזבח הפנימי, שהוא מזבח הזהב.

והתבלת - זוהי תכלת של ציצית. תכלת זהו הכסף, סוד של תפלין של יד. תכלת זהו הכסף שבו דנים דיני נפשות. משום שיש כסף שדנים בו דיני ממונות, ויש כסף שדנים בו דיני נפשות. ולכן כל הגונים טובים לחלום, פרט לגון תכלת, כדי שידע שהרי נשמתו הרי עולה בדין. וכשנשמה עולה בדין, הגוף נדון להתפללות, וצריך אותו החלום לרחמים רבים.

תבלת זהו כסף, שפתוב בו כמראה אבן ספיר דמות כסף, וכתוב (יחזקאל א) ונגה לו סביב. משום שעושים בו פריכות לציצית, וכשנגה לו הופך לגון ירק, כגון פתאי, מאותה שעה ואילך מתחיל זמן קריאת שמע, שהרי השתנה גון תכלת מכמו שהיה, ולכן אסור לדון דיני נפשות בלילה, משום ששולט אותו גון תכלת באותו זמן, ונתנה רשות לחטף נפש בלי משפט. שהרי משפט לא שולט באותו זמן. כשפא הבקר ומתעורר הימין שלמעלה, יוצא אותו האור ומגיע עד התכלת הזאת ומשתנה מכמו שהיה, ואז שולט עליו ונדבק בו כסף קדוש אחר. מאותה שעה ואילך זמן קריאת שמע.

העולה וגו'. כמה דאת אמר (שמואל א יז) ודוד הוא הקטן. ואף על גב דאיהו קטן, פלא אתאחיד בגויה. ואי תימא מזבח אחרא, אקרי קטן. לאו הכי. דלאו קטן בר האי, דכתיב, (בראשית א) את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. ודא איהו המאור הקטן. המאור הגדול, דא מזבח הפנימי דאיהו מזבח הזהב.

והתבלת (דף ק"ט ע"א) דא איהו תכלת דציצית. תכלת דא איהו כרסייא, רזא דתפלה דידי. תכלת דא איהו כרסייא, דדיינין ביה דיני נפשות. בגין דאית פרסייא דדיינין ביה דיני ממונות, ואית פרסייא דדיינין ביה דיני נפשות. ועל דא, פל גווינין טבין לחלמא, בר גוון תכלא, בגין דינדע דהא נשמתיה סלקא בדינא. וכד נשמתא סלקא בדינא, גופא אתדן לאשתצאה ואצטריך ההוא חלמא, לרחמין סגיאיין.

תבלת דא איהו כרסייא, דכתיב ביה (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסף, וכתוב (ואש מתלקחת) ונגה לו סביב. בגין דעבדין ביה פריכין לציצית, וכד נגה לו, אתהדר לגוון ירוק, כגון פתאי. מההיא שעתא ואילך, אשתרי זמנא דקריאת שמע, דהא אשתני גוון תכלא מכמה דהוה, ובגין כף אסיר למידן דיני נפשות בלילה, בגין דשלטא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא, ואתיהיב רשו למחטף נפשא בלא משפט. דהא משפט לא שלטא בההוא זמנא. כד אתי צפרא, ואתער ימינא דלעילא, נפיק ההוא נהורא, ומטי עד האי תכלא, ואשתני מכמה דהוה, וכדין שלטא עליה, ואתדפק ביה פרסייא אחרא קדישא. מההיא שעתא ואילך, זמנא דקריאת שמע.